

Metų pradžioje įsigaliojus kvotų darbuotojams su negalia reikalavimui viešajame sektoriuje, Užimtumo tarnyba siūlys pagalbą su šia naujove susidūrusiems darbdaviams ir darbuotojams.

Numatyta, kad neįgalių darbuotojų nuošimtis organizacijoje turi būti ne mažiau kaip 5 proc. Pagal Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą, ši tvarka galioja valstybinėms įstaigoms ar įmonėms, kuriose yra 25 ir daugiau darbuotojų.

Užimtumo tarnyboje 2023 m. rugsėjo pradžioje dirbo 5,4 proc. darbuotojų su negalia. Dabar jų – 5,9 proc. Tuo tarpu kai kuriose Lietuvos viešojo sektoriaus įstaigose ir įmonėse šis rodiklis nesiekia 1 proc.

„Šie pokyčiai – ne tam, kad būtų siekiama kažko reikalauti, o neįvykdžius – bausti. Norima, kad kiekviena institucija, įstaiga, organizacija įsivertintų socialinės atsakomybės ribas ir nenusigręžtų nuo potencialių kandidatų su negalia. Prioritetas turi būti skiriamas bet kurio kandidato įgūdžių vertinimui“, – sakė Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė.

Į pagalbą darbdaviams įsitrauks ir „Sodra“, kuri iki sausio 31 d. sudarys kiekvienos institucijos darbuotojų su negalia sąrašus. Kadangi darbuotojas neprivalo informuoti, jog turi negalią, darbdaviai neturi tikslių duomenų.

Planuojama susiekti su kiekviena įstaiga, kuriai aktualios šios naujovės. Iki kovo 15 d. tikimasi išsiaiškinti priežastis, kurios darbdaviui iki šiol trukdė pasiekti kvotos dydį. Jei organizacija negaus informacinio pranešimo, tai reikš, kad ji atitinka įstatymo nuostatas dėl kvotos.

Anot G.Sinkevičės, spartesnę žmonių su negalia integraciją į viešąjį sektorių galima pasiekti tik glaudžiai bendradarbiaujant su įstaigomis, kurioms taikomas reikalavimas tokių asmenų kvotai.

„Įmonės turėtų objektyviai įvertinti darbo vietas, kuriose galėtų dirbti žmonės turintys negalią, jų pritaikymo galimybes, išgryninti funkcijas, paskelbti laisvas darbo vietas ir nurodyti, kad jos tinkamos tokiems kandidatams. Kviesime konsultuotis su mūsų specialistais, kurie didžiausioje darbo ieškančiųjų informacinėje sistemoje padės rasti tinkamų kandidatų“, – pasakojo ji.

Pernai su Užimtumo tarnybos pagalba viešojo sektoriaus darbuotojų komandas papildė daugiau nei 400 žmonių su negalia. Jų darbo pozicijos – nuo nekvalifikuotų darbuotojų iki

ugdymo, gydymo įstaigų specialistų. Darbdaviams pasiūlyti visi kandidatai, atitikę reikalavimuose numatytas sąlygas.

„Kvotų sistema sukurta tam, kad atviroje darbo rinkoje galima būtų panaudoti žmonių su negalia potencialą, padėti sunkiau besiintegruojančioms asmenų grupėms tvariai įsilieti į darbo rinką bei atliepti jų poreikius ir galimybes. Visgi įstaigos turės laikytis lygių galimybių principo ir organizuodamos atrankų procesus turės vertinti visus kandidatus vienodai. Negalios turėjimas papildomų balų negalės pridėti“, – atkreipė dėmesį G.Sinkevičė.

Užimtumo tarnyba viešojo sektoriaus įstaigoms pasiruošusi padėti ne tik įdarbinti reikiamos kvalifikacijos žmones su negalia. Jei šios įstaigos neturės tinkamos kvalifikacijos darbuotojo, yra pasirengusi organizuoti darbuotojų perkvalifikavimą, kad įgytų trūkstamų kvalifikacijų ar kompetencijų.

Sausio 1 d. Užimtumo tarnyboje buvo registruota 11,8 tūkst. klientų, turinčių negalią. Jie sudarė 7,3 proc. visų bedarbio statusu registruotų žmonių. Iš jų – 1,4 tūkst. įgiję aukštąjį universitetinį ar neuniversitetinį išsilavinimą.

Prie sklandesnės darbo vietų paieškos viešosiose įstaigose prisidėjo ir naujovė Užimtumo tarnybos darbo pasiūlymų portale. Dabar klientai gali ieškoti tik valstybės tarnybos konkursų, kuriuos organizuoja Viešojo valdymo agentūra (buvęs Valstybės tarnybos departamentas).

